

# TURKEY RIGHTS MONITOR



Uitgave 115 | 29 augustus-4 september 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

## WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 20 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

**29 augustus:** Mediaberichten onthulden dat de Turkse regering een verzoek voor een officieel bezoek van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) heeft afgewezen. De berichten onthulden ook dat de werkgroep al sinds november 2016 probeert een bezoek aan Turkije te plannen, te midden van de massale detentiecampagne van het land tegen critici die werd gestart in de nasleep van een mislukte militaire staatsgreep.

**30 augustus:** Turkse autoriteiten arresteerden Reyhan Abdi, een Koerdische migrantenvrouw uit Syrië en de moeder van een twee maanden oude baby, op beschuldiging van terrorisme. De Turkse wetgeving verbiedt de opsluiting van zwangere vrouwen en vrouwen na de bevalling, zelfs als zij schuldig worden.

**2 september:** Tacettin Başer, een kankerpatiënt die gevangen zat wegens vermeende banden met de

Gülen-beweging, is 15 dagen na zijn vrijlating uit de gevangenis overleden als gevolg van gezondheidsproblemen. Uit eerdere berichten was gebleken dat Başer's diagnose zes maanden te laat werd gesteld door de gevangenisadministratie en dat hij pijnstillers kreeg ondanks dat hij symptomen van kanker vertoonde.

**4 september:** De vrouw van gevangene Yusuf Köksal kondigde op sociale media aan dat haar man niet is vrijgelaten hoewel hij voorwaardelijk vrij is.

## GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

**30 augustus:** De politie in İstanbul heeft ingegrepen bij een demonstratie die werd gehouden ter gelegenheid van de Internationale Dag van de Slachtoffers van Gedwongen Verdwijningen ter herdenking van de slachtoffers van gedwongen verdwijningen in Turkije, waarbij 14 mensen kort werden aangehouden. De bijeenkomst was georganiseerd door de Zaterdagmoeders, een groep activisten en familieleden die op zoek zijn naar de verblijfplaats van dierbaren die in de jaren negentig in Turkije in politiehechtenis zijn verdwenen.

## VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

**30 augustus:** De politie in Istanbul is tussen gekomen bij een demonstratie ter gelegenheid van de Internationale Dag van de slachtoffers van gedwongen verdwijningen ter herdenking van de slachtoffers van gedwongen verdwijningen in Turkije, en heeft daarbij 14 mensen kort vastgehouden.

**30 augustus:** De politie in Ankara greep in bij een demonstratie die was georganiseerd door leraren om betere lonen te eisen, en hield kortstondig negen mensen aan.

**30 augustus:** Een bureau van de districtsgouverneur in Adana en het bureau van de gouverneur in Mardin verbieden concerten die ter gelegenheid van een nationale feestdag worden georganiseerd.

**31 augustus:** Het gouverneurskantoor in Mardin vaardigt een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten gedurende een periode van 15 dagen.

**1 september:** De openbare aanklagers in Istanbul hebben 86 mensen aangeklaagd wegens hun deelname aan demonstraties in januari.

**1 september:** De politie in Istanbul en Van grijpt in bij betogingen ter gelegenheid van de Internationale Dag van de Vrede, en houdt minstens 108 activisten kort aan.

**1 september:** Het bureau van de gouverneur in Hakkari vaardigt een verbod uit op alle bijeenkomsten in openlucht voor een periode van 15 dagen.

**2 september:** Het bureau van de districtsgouverneur in Balıkesir verhindert dat twee mensen het podium betreden tijdens een plaatselijk concert.

**3 september:** Het bureau van de gouverneur in Istanbul verbood een bijeenkomst die door een parlementslid van de oppositie was georganiseerd om aandacht te vragen voor gedwongen verdwijningen.

## VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

**29 augustus:** De politie in Istanbul houdt verslaggeefster Elif Bayburt kort aan.

**31 augustus:** Het openbaar ministerie in Bursa klaagt verslaggevers Rozerin Gültekin en Ergin Çağlar aan, die werden aangehouden tijdens een politieoptreden tegen een demonstratie.

**31 augustus:** De openbare aanklagers in Istanbul hebben een onderzoek ingesteld naar de academicus Celal Şengör omdat hij de religieuze waarden van het publiek zou hebben belasterd door zijn opmerkingen in een televisieprogramma.

**1 september:** Een politieagent in burger in Istanbul valt verslaggever Tuğçe Yılmaz seksueel lastig terwijl zij verslag doet van een demonstratie.

**1 september:** Een rechtbank in Istanbul besluit de toegang tot zes nieuwsberichten over onthullingen van een maffiabaas over corruptie te blokkeren.

**1 september:** Een rechtbank in Istanbul heeft besloten de toegang te blokkeren tot twee opiniestukken en vier nieuwsartikelen over beschuldigingen van omkoping in verband met de nationale spoorwegmaatschappij in Turkije.

**1 september:** Een politieagent in Van richtte een wapen op journalisten toen zij tussenbeide kwamen in een demonstratie ter gelegenheid van de Internationale Dag van de Vrede.

**2 september:** Een rechtbank in Istanbul besloot de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van omkoping waarbij een zakenman die dicht bij de regering staat, betrokken was.

**2 september:** Een rechtbank in Diyarbakır heeft besloten de toegang te blokkeren tot een website van het pro-Koerdische persagentschap Etkin (ETHA).

**2 september:** De aanklagers in Istanbul hebben de popzangeres Gülşen Bayraktar Çolakoğlu aangeklaagd en drie jaar gevangenisstraf geëist voor het aanzetten tot haat en vijandschap bij het publiek, vanwege haar opmerkingen over religieuze middelbare scholen. Vorige week werd de zangeres gearresteerd, maar na wijdverspreide publieke verontwaardiging een paar dagen later weer vrijgelaten.

## ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

**1 september:** President Recep Tayyip Erdoğan beschuldigde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) ervan politiek gemotiveerde uitspraken te doen over verzoeken van Turkije. De afgelopen jaren hebben de Turkse autoriteiten geweigerd verscheidene bevelen van het EHRM voor de vrijlating van politieke gevangenen uit te voeren, wat de Raad van Europa ertoe heeft aangezet een inbreukprocedure tegen het land in te leiden.

## KOERDISCHE MINDERHEID

**29 augustus:** Makbule Özer, een 80-jarige Koerdische gevangene, kreeg tijdens haar ziekenhuisopname geen tolk toegewezen en moest "in lichaamstaal" met de artsen communiceren.

**29 augustus:** Uit persoonlijke aantekeningen van Bazo Yılmaz, een 67-jarige Koerdische politicus die op 18 augustus in een gevangenis in Şanlıurfa is overleden, blijkt dat hem tijdens zijn opsluiting voedingsstoffen werden onthouden en dat hij werd onderworpen aan verwaarlozing en mishandeling.

**30 augustus:** Het stoffelijk overschot van Hakan Arslan, een man die in januari 2016 werd gedood tijdens botsingen tussen Turkse veiligheidstroepen en de vogelvrije Koerdistan Arbeiderspartij (PKK), werd bijna zeven jaar na zijn dood in een plastic zak teruggegeven aan zijn vader.

**30 augustus:** Een groep Koerdische landarbeiders in Sakarya werd mishandeld door lokale inwoners. Bij het incident raakten twee mensen gewond, onder wie een minderjarige, en de arbeiders verlieten het district.

**1 september:** Muhammed Eren Sütçü, een aanvaller die in december een aanslag pleegde op een kantoor van de HDP in Istanbul en daarbij twee partijmedewerkers verwondde, wordt in afwachting van zijn proces uit de gevangenis vrijgelaten.

**3 september:** Koerdische politica Semra Güzel wordt gearresteerd terwijl ze het land probeert te ontvluchten. Güzel werd haar parlementaire onschendbaarheid ontnomen en werd beschuldigd van terrorisme.

## ANDERE MINDERHEDEN

**1 september:** De christelijke muzikant Şaban Ok kondigde aan dat hij telefonisch met de dood werd bedreigd.

## GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

**29 augustus:** Uit persoonlijke aantekeningen van Bazo Yılmaz, een 67-jarige Koerdische politicus die op 18 augustus in een gevangenis in Şanlıurfa is overleden, blijkt dat hem tijdens zijn opsluiting voedingsstoffen werden onthouden en dat hij werd verwaarloosd en mishandeld.

**30 augustus:** Volgens berichten op media zouden politieke gevangenen in een vrouwengevangenis in Denizli dwangarbeid hebben moeten verrichten door toedoen van een bewaker.

**30 augustus:** Gökhan Yıldırım, een gevangene die in december 2021 een hongerstaking begon, beweerde dat ziekenhuisartsen een vals medisch rapport voor hem hebben opgesteld.

**31 augustus:** Rapporten onthulden dat Reyhan Abdi, een Koerdische Syrische vrouw die op 30 augustus werd gearresteerd ondanks het feit dat ze een twee maanden oude baby had, in een ongeventileerde kamer werd vastgehouden en slechts een fles water per dag kreeg.

## VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

**31 augustus:** Amnesty International bracht een rapport uit waarin Turkije en Iran ervan worden beschuldigd Afghaanse vluchtelingen de toegang te beletten of hen onder dwang terug te sturen om onder het Taliban-regime levensgevaarlijke risico's te lopen.

## FOLTERING EN MISHANDELING

**30 augustus:** De bewakers in een gevangenis in Rize hebben gevangene Mirza Çağlayan mishandeld.

**30 augustus:** De bewakers in een gevangenis in Diyarbakır hebben de gevangene Kurbanî Özcan mishandeld. Uit berichten in media bleek dat Özcan, toen hij het incident wilde melden, verbaal werd bedreigd door de gevangenisdirecteur, die hem zei: "Je komt hier niet levend weg."

**1 september:** Een politieagent in burger in Istanbul viel verslaggever Tuğçe Yılmaz, die verslag deed van een demonstratie, seksueel lastig.